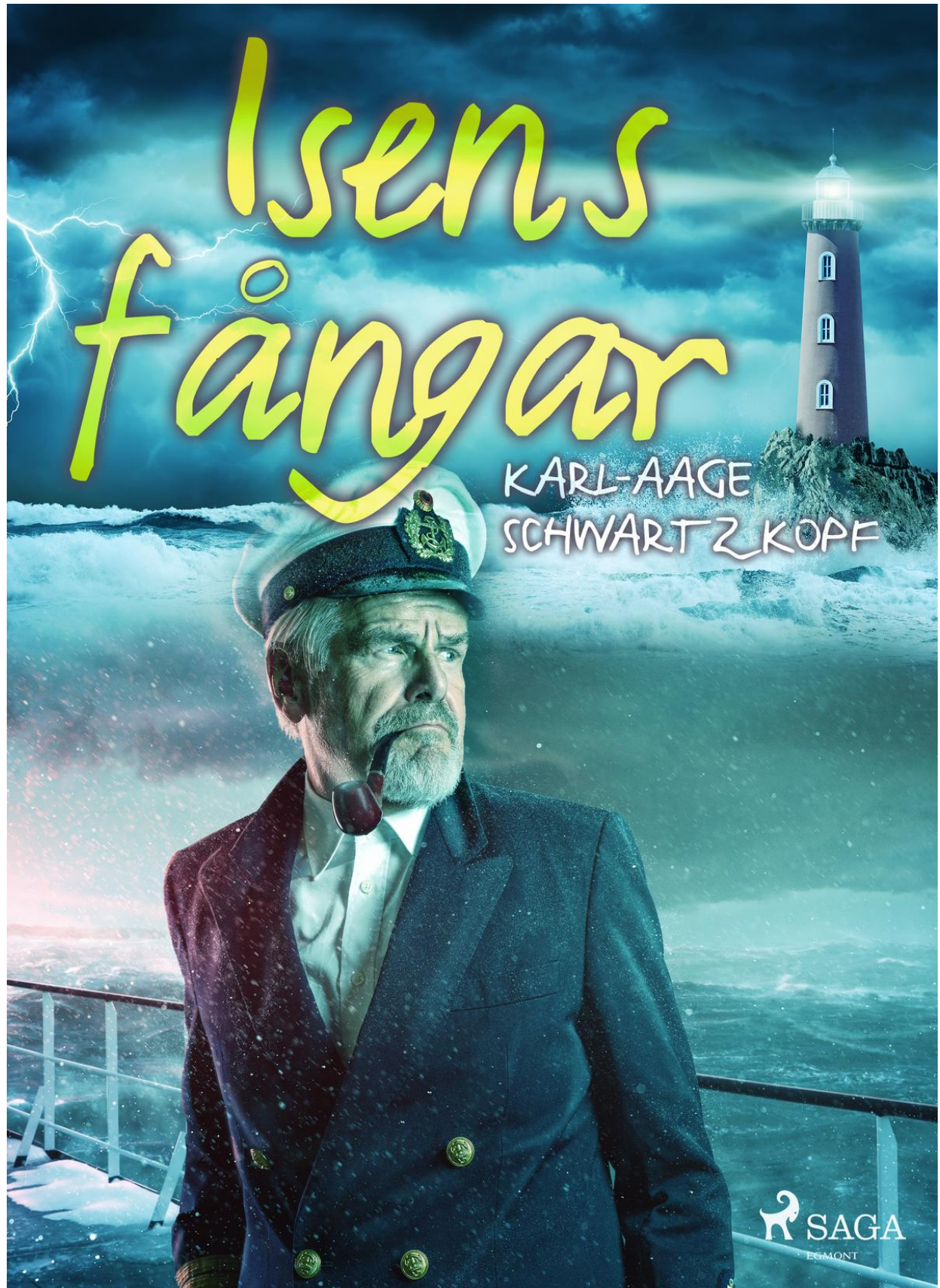

Isens fångar

KARL-AAGE
SCHWARTZKOPF

Karl-Aage Schwartzkopf

Isens fångar

SAGA Egmont

Isens fångar

Omslagsfoto: Shutterstock

Copyright © 1962, 2020 Karl-Aage Schwartzkopf och SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788726372816

1. E-boksutgåva, 2020

Format: EPUB 2.0

Denna bok är skyddad av upphovsrätten. Kopiering för annat än personligt bruk får enbart ske efter överenskommelse med Saga samt med författaren.

Räddningsexpeditionen rycker ut

Vinden orkade knappast blåsa.

Det var som om kylan brett ut en fuktig filt över isvidden. Det gjorde ont att andas – det gjorde ont, bara man tog ut ett finger ur vanten och sträckte ut det i luften. Trampade man med en pjäxa i snön, jämrade sig snön. Ögonen ville hela tiden rulla ut tårar. De hann aldrig längre än till kinden förrän de frös till små iskulor.

Havet var fruset så långt man kunde se. Inte jämnt som en slätt – isen hade tornat upp sig till långa åsar, ibland till riktiga berg. Solen hängde som ett rött julgransäpple ganska nära horisonten. I norr var himlen grön, som om man såg in i en stor flaska.

Över isen gick tre gestalter. Tre klädbylten vill säga – på avstånd såg de bara ut som vandrande bylten. En av dem var mindre och gick några steg efter de andra. De gick mycket målmedvetet och det jämrade sig under deras pjäxor.

Ingen av de tre sa något. De bara tänkte. Inne i byltena gick det lätt att tänka. Bakom sig hade de konturerna av en ö med ett fyrtorn på mitten. Framför sig – fast mycket långt borta – såg de siluetten av en ångare. En fastfrusen ångare utan rök ur skorstenen.

Tom hette byltet som gick sist. Han var inte mer än nio år men han tänkte mest av de tre.

– Nu ger jag upp, tänkte han, nu struntar jag i det här. Rolf och Agneta är riktiga mallhoppor, dom bryr sig inte om ifall jag lägger mej ner och dör på isen. Det är deras idé att vi skulle ut till båten och rädda katten. Och till mamma sa

dom att vi bara skulle ut och fiska. Mallhoppor är dom. Nu glömde jag lappkniven hemma, tänk om vi möter en isbjörn. Nu vill jag inte längre, nu lägger jag mej ner. Nä, inte här, isen är så knagglig här, där borta – kanske...

Det vänstra av de båda främre byltena hette Rolf. Han var femton år och tänkte mera kärvt och manligt:

– Vad skulle nu Tom med och göra? Han är för liten för sånt här, han tror att det finns isbjörnar här i Bottenhavet. Det var Agnetas fel, att Tom kom med. Bara för att han är bror till mej, så sa hon till honom. För att vara tjej är Agneta två nummer för stark, två nummer för gåpåig, två nummer för – ja, renhårig kanske. Men nog är det bra att hon finns – någon annan hade jag inte kunnat ta med mej på den här expeditionen.

Det tredje byltet hette som sagt Agneta. Hon var sexton och kusin till Tom och Rolf. Hon var stor och kraftig för att vara flicka och hon gick med långa, bestämda steg:

– Bra att Tom är med, tänkte hon. Jag börjar bli trött nu, Rolf drar på för hårt. Nu kan jag alltid skylla på Tom och sakta farten. Bara vi hinner ut till båten innan det blev mörkt. Vi måste ju hem också och då får vi turas om att bära katten.

Ideligen kom deras tankar tillbaka till katten. Det var för den som de givit sig ut i kylan.

De tänkte på den var och en på sitt sätt. Agneta med ömhet, Rolf med äventyrslusta blandad med ridderlighet, Tom med en viss motsträvig nyfikenhet. De hade alla vaknat den här morgonen av att det klampade i förstugan till fyrvaktarbostället. Skrovliga röster hade fyllt huset till brädden, ända upp i skorstenspipan. De hade tassat ner i sina pyjamas och sett pappa fyrvaktaren bära in stolar från vedboden och mamma fyrvaktarhustrun koka kaffe i stora byttor på spisen. De hade hört samtalet – fartyget hette LILIAN, S/S LILIAN, för hon var ett ångfartyg. Hon hade

skruvats fast i isen och de hade måst lämna henne, hela besättningen, för hon skulle säkert sjunka. Och så hade de hört en karl med en stor oljeklick på näsan säga:

- Det var en sak vi inte fick med oss. Vi letade, men vi fann henne inte. Vi letade från fören till aktern och till slut måste vi ge oss iväg. Hon är kvar, stackarn!

Fyrvaktarmamman hade stannat till mitt i kaffehällandet och stirrat förskräckt:

- Är det, är det - en människa?

- Inte, frun lilla. Det är Carolina, skeppskatten. Om hon skulle komma - nä det gör hon nog inte. Hon hittar inte.

- Skeppskatter lämnar aldrig sitt fartyg, sa fyrvaktaren. Ät nu - det kommer en snöbil från fastlandet och hämtar er allihop om en stund.

I villervallan, när alla skulle iväg, hade de tre barnen börjat förbereda sin räddningsexpedition. De hade alltid önskat sig en katt, men pappa fyrvaktaren sa, att det var synd om katter så här långt ute - det fanns inga råttor eller möss runt fyrvaktarbostället, ön var för liten.

Fyrvaktaren hade följt besättningen till fastlandet. Barnen hade sagt till mamman något om att de gick ut för att fiska. Och nu var de på väg.

- En katt har också ett liv, sa Rolf till de andra, när de kom ner på isen. Och går vi inte och hämtar den, så kommer den att dö. Bombsäkert.

Det var början på februari, dagarna var korta. Nio kilometer var det ut till fartyget hade besättningen sagt. De skulle inte vara tillbaka förrän sent, men på tillbakavägen hade de fyren att gå efter. Ovetta skulle de få, det visste de. Men en katt - vad gör man inte för en katt, en livslevande lekfull, mjuk och spinnande liten katt.

- Sakta farten, sa Agneta djupt inifrån halsdukar och tröjor. Tom orkar inte med.

Rolf stannade och vände sig motvilligt om. Tom stannade också – fem meter bakom. Tjurigt stod han och bligade ner i snön.

– Ska du med eller vänder du om, sa Rolf dovt genom en tjock yllehalsduk.

Tom svarade inte. Kröp ihop ännu mera inne i sin fästning av klädesplagg.

Rolf stod stilla en stund och kände ilskan koka upp som tjock gröt. Så gick han plötsligt fram till Tom, slog klumpigt ena armen upp bakom nacken på honom och pressade ner honom mot isen.

– Där får du för att du är tjockskallig, sa han. Gå hem, du. Du passar inte.

Tom gjorde inget motstånd. När Rolf reste sig låg han kvar på isen. Han kände salta tårar svida i ögonen och munnen var tjock som gelé. Han skulle ligga så, tills han frös fast, bestämde han sig. Han skulle aldrig resa sig mer, aldrig, aldrig.

– Kom, sa Rolf till Agneta. Vi har inte tid att vänta längre.

Agneta gick några steg. Så vände hon sig om och stannade.

– Han kan inte ligga så, sa hon. Han fryser ihjäl.

– Han går nog, sa Rolf. När han fryser. Han är alltid så här tjurig när han är trött. Låt honom sköta sej själv. Han ska inte alltid få precis som han vill.

Agneta var stor och varm tvärs igenom. Hon kunde inte se en människa ledsen utan att det sved i henne. När hon lade sig ner på isen bredvid Tom, kände han sig som en fågelunge, en liten fågelunge, med en stor, varmfjädrig mamma som skydd. Det började sakta tina upp inom honom – den där igelkotten som han hade haft inom sig började fälla ihop sina taggar. Efter en stund knuffade han till Agneta och reste sig.